

Rezultati istraživanja o zadovoljstvu provedbom eksperimentalnog programa "Osnovna škola kao cjelodnevna škola - Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja" u Osnovnoj školi Popovac

dr. sc. Željko Predojević, učitelj mentor
Osnovna škola Popovac

Cilj je rada ukazati na rezultate istraživanja o zadovoljstvu provedbom eksperimentalnog programa „Osnovna škola kao *cjelodnevna škola - Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja*“ (dalje u tekstu CDŠ) u Osnovnoj školi Popovac. Istraživanje je provedeno među roditeljima, učenicima i učiteljima putem sučelja Microsoft Forms gdje su kreirana tri anketna upitnika, posebno za učenike, učitelje i roditelje. Anketni upitnici ispunjavani su u razdoblju od 19. veljače do kraja tog mjeseca. U to vrijeme eksperimentalni program u školi provodio se nešto malo kraće od šest mjeseci ili 110 nastavnih dana od 175 ukupnih u nastavnoj godini. Vrste su pitanja u upitniku uglavnom bila zatvorenog i kombiniranog tipa. Posljednja dva (ili tri u slučaju učitelja) bila su otvorenoga tipa u kojima se roditelje i učitelje tražilo istaći što smatraju najvećim prednostima ili manama CDŠ, a učitelje dodatno navesti i prijedloge za poboljšanje njezine provedbe u Osnovnoj školi Popovac. Otvoreno pitanje upućeno učenicima tražilo je izdvojiti što im se najviše sviđa u provedbi CDŠ-a. Istraživanju je pristupilo 150 ispitanika, od čega je 67 učenika, 58 roditelja i 23 učitelja te 2 stručna suradnika knjižničara. S obzirom na to da je riječ o maloj školi koja se sastoji od jedne matične i dvije područne škole koju pohađa ukupno 80 učenika, a zapošljava 26 učitelja i 5 stručnih suradnika, od čega su tri novozaposlena stručna suradnika¹ i dva novozaposlena učitelja² upravo zbog uvođenja eksperimentalnog programa, može se zaključiti da je u istraživanju sudjelovao reprezentativan broj ispitanika te se ovi rezultati mogu uzeti kao reprezentativni za uvid u funkcioniranje eksperimentalnog programa u Osnovnoj školi Popovac.

Analiza anketnih upitnika - roditelji

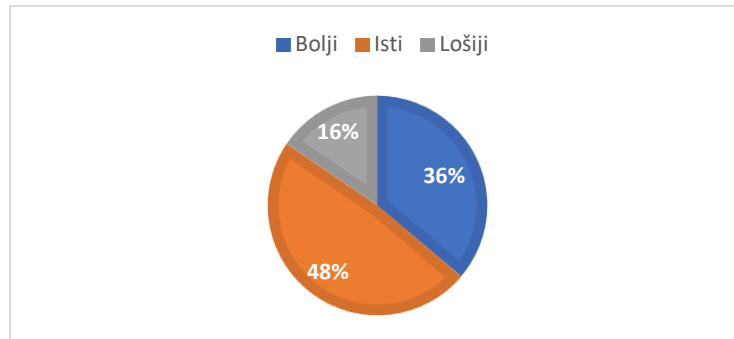
Prvo će se analizirati odgovori roditelja. Od 58 roditelja koji su pristupili istraživanju, 57 % je onih kojima jedno dijete pohađa školu, 24 % dvoje djece i 19 % s troje i više djece. 22

---

¹ Riječ je o stručnim suradnicima pedagog na pola radnog vremena, knjižničar na pola radnog vremena i edukator rehabilitator na puno radno vrijeme.

² Riječ je o učiteljima Matematike i Tjelesne i zdravstvene kulture.

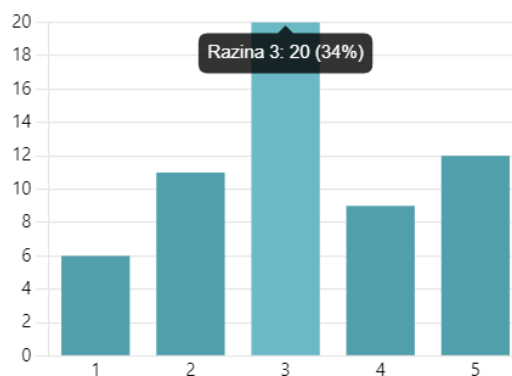
% je roditelja kojima djeca pohađaju kombinirane razredne odijeje. Prema rezultatima istraživanja 36 % roditelja smatra da im dijete ima bolji uspjeh nego prošle školske godine, 16 % smatra da ima lošiji uspjeh, a 48 % ih smatra da dijete ima isti uspjeh kao i prošle školske godine.

Slika 1. Uspjeh učenika naspram prošle ŠKG prema mišljenju roditelja

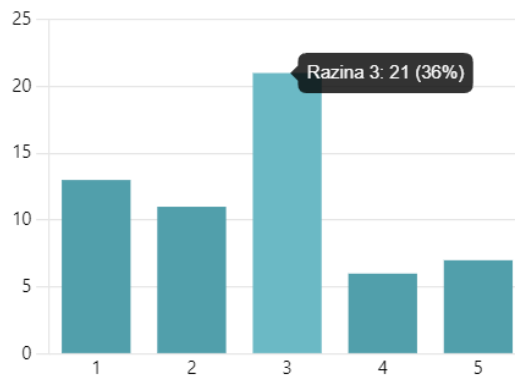
Njih 62 % smatra da im dijete provodi manje vremena učeći kod kuće, 33 % smatra da dijete provodi isto vrijeme, a 5 % smatra da dijete provodi više vremena učeći kod kuće.

Što se tiče umora u CDS, 64 % roditelja smatra da im dijete dolazi iz škole umornije, 12 % smatra da je to isto kao prošle školske godine, a 24 % njih smatra da dijete nije umornije nego prijašnjih godina. Od čega 10 % roditelja smatra da im dijete iz škole ne dolazi uopće umorno, 34 % srednje umorno, a 21 % ih smatra da dolazi jako umorno. Prosječna ocjena umora djeteta nakon dana provedenog u školi na skali od 1 (uopće nije umorno) do 5 (jako je umorno) je 3,17.

Slika 2. Razina umora djece prema mišljenju roditelja

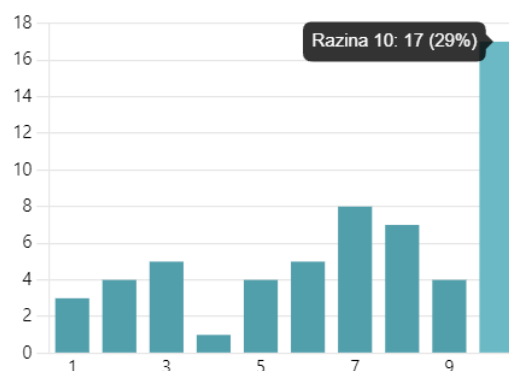
Njih 47 % smatra da je njihovo dijete zbog dužeg boravka u školi opterećeno nastavom, 38 % smatra da nije, a 16 % ne vidi razliku od prijašnjih godina. Od toga njih 22 % smatra da dijete uopće nije opterećeno nastavom, 36 % smatra da je donekle, dok njih 12 % smatra da je dijete previše opterećeno nastavom. Prosječna ocjena opterećenosti nastavom djeteta je prema mišljenju roditelja 2.71 pri čemu je 1 uopće nije opterećeno, a 5 jako je opterećeno nastavom.

Slika 3. Razina opterećenosti djece nastavom prema mišljenju roditelja

U obzir treba uzeti da je najveći broj roditelja koji su pristupili istraživanju roditelji učenika sedmog razreda (njih 18 %) kada se programu javljaju novi obrazovni predmeti i kada djeca inače provode više vremena kod kuće učeći nego ranije.

Što se tiče provedbe izvannastavnih B1 aktivnosti, 5 % roditelja nije uopće zadovoljno njihovom provedbom, a najveći broj roditelja, njih 29 % je iznimno zadovoljno. Prosječna ocjena zadovoljstva provedbom tih aktivnosti na skali od 1 (uopće nisam zadovoljan) do 10 (jako sam zadovoljan) je 6.86. Zadovoljstvo provedbom B1 aktivnosti vidi se i u daljnjim pitanjima otvorenog tipa u kojem je trebalo navesti što smatraju prednostima CDŠ.

Slika 4. Razina zadovoljstva roditelja B1 aktivnostima

U pitanjima otvorenog tipa u kojima se tražilo da navedu prednosti CDŠ, roditelji su uglavnom kao prednost navodili činjenicu da djeca više nemaju domaćih zadaća, što je dodatno potvrđeno pitanjem kombiniranog tipa gdje je njih čak 69 % naglasilo da su zadovoljni činjenicom da su domaće zadaće ukinute. Osim tog noviteta, roditelji kao prednost CDŠ naglašavaju A2 nastavu, više aktivnosti u školi, što zbog dužeg boravka u školi provode manje vremena na internetu kod kuće, da je dijete zbrinuto dok roditelji rade, veći broj sati Matematike i Hrvatskoga jezika. No, 17 % roditelja ne vidi nikakve prednosti CDŠ, a samo jedan od njih dodatno objašnjava svoj odgovor: „Ne vidim prednosti. Dijete je umorno, nema volje za učenje, dugo je u školi. Ne vidim ni jednu prednost, samo nedostaci.“

Što se tiče mana CDŠ, 40 % roditelja smatra da se eksperimentalni program dobro provodi i da ne bi ništa mijenjalo, 15 % ih je kratko komentiralo da program treba ukinuti ili da manom CDŠ smatra „sve“, od toga samo dva s dodatnim pojašnjenjem – od čega jedan roditelj kaže da CDŠ treba ukinuti, a drugi da je treba ukinuti ili se prilagoditi djeci. Ostatak roditelja donosi konkretnije prijedloge kako poboljšati program provedbe CDŠ u Osnovnoj školi Popovac s komentarima da bi raspored sati trebalo ujednačiti da učenici svaki dan dolaze kući u isto vrijeme, da bi trebalo uvesti duže odmore u školi, da djeci nisu dovoljna dva obroka kada u školi ostaju do 16 sati i da treba prilagoditi jelovnik, da se učenici u školi trebaju dodatno pripremati za ispite jer kući dolaze umorni, manji blok sati nastave Matematike, da treba skratiti boravak u školi, a posebice za učenike razredne nastave te da učenicima ipak treba zadavati kreće domaće uratke, što je zanimljivo s obzirom na to da 69 % roditelja smatra da je dobro što su one ukinute.

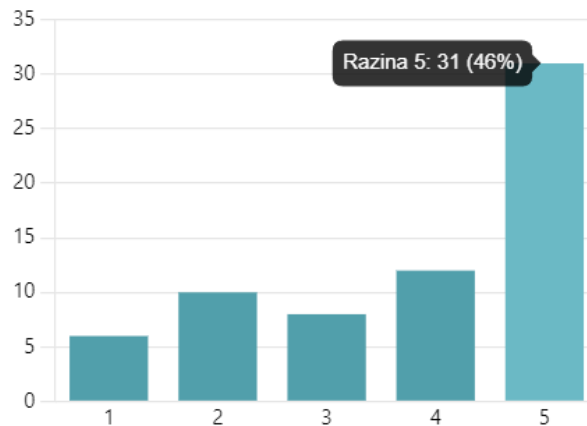
Analiza anketnih upitnika - učenici

Što se tiče učenika, istraživanju su pristupili učenici svih razreda – od prvog do osmog, od čega je istraživanju pristupilo najviše učenika sedmih razreda (21 %), a najmanje je učenika trećih razreda (4 %). Anketni upitnik ispunjavali su na Satu razrednika da im njihov razrednik može pomoći ukoliko ne razumiju pitanje. Cilj je bio osim općeg zadovoljstva provedbom CDŠ-a, posebice uvidjeti što učenici misle o A2 i B1 programu kao najvećim novitetima što se provode u našoj školi. Što se tiče prvašića, kojih je 7 %, oni nisu odgovarali na pitanja koja se tiču usporedbe s prijašnjim školskim godinama.

Što se tiče učenja, njih 39 % smatra da provodi manje vremena učeći kod kuće nego prošle školske godine, 38 % ih provodi isto vrijeme u učenju, a 15 % ih smatra da uče više. Što se tiče vremena koje učenici provode kod kuće učeći, njih 58 % uči manje od sat vremena, 35 % od sat do dva, a 7 % više od dva sata. Vrijeme učenja kod kuće trebao bi im smanjiti A2 program, tj. programa potpore, potpomognutog i obogaćenog učenja. No, rezultati ispitivanja učenika pokazuju da njih 60 % smatra da iako polaze taj program, da im to ne smanjuje potrebno vrijeme za učenje tog predmeta kod kuće, a 40 % smatra da im taj program smanjuje vrijeme učenja predmeta čiji A2 program pohađaju.

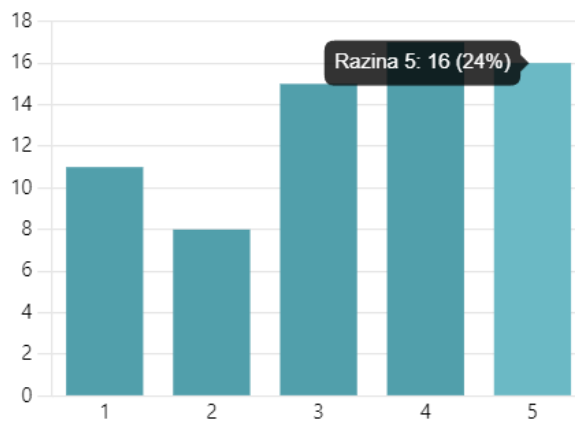
U školi je učenicima ponuđena 27 izvannastavnih B1 aktivnosti, od toga jednu aktivnost pohađa 20 % učenika, dvije 22 % učenika, tri 11 % učenika, četiri 19 % učenika, pet 7 % učenika, a 6 i više aktivnosti pohađa 11 % učenika. Svoje zadovoljstvo provedbom tih aktivnosti trebali su označiti na skali od 1 (uopće nisam) do 5 (jako sam zadovoljan) gdje je njih 9 % označilo da uopće nisu zadovoljni, 12 % je donekle zadovoljnih, a 18 % je zadovoljno, a čak

46 % učenika je jako zadovoljno provedbom B1 izvannastavnih aktivnosti. Prosječna ocjena zadovoljstvom provedbe izvannastavnih aktivnosti je 3,78 od maksimalnih 5.

Slika 5. Zadovoljstvo učenika B1 aktivnostima

Unatoč svim tim aktivnostima, čak 72 % učenika smatra da nakon škole ima dovoljno vremena za igru nakon škole, a njih 28 % da nema. Na skali od 1 (uopće nije) do 5 (iznimno je zabavan) učenici su ocijenili da im je prosječan školski dan zabavan s prosječnom ocjenom od 3.28. Od toga njih 16 % je naglasilo da im uopće nije zabavan, 22 % prosječno zabavan, a čak 25 % da ima je zabavan i 24 % učenika smatra da im je dan proveden u školi iznimno zabavan.

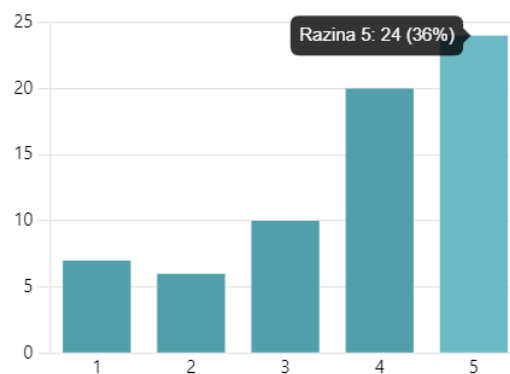
Slika 6. Ocjena zabavnosti dana provedenog u školi

Što se tiče činjenice da su ukinute domaće zadaće, 70 % ih smatra da je dobro što nemaju domaćih zadaća, a 30 % da nije. Na skali od 1 (uopće nisam) do 5 (jako sam zadovoljan) trebali su odrediti koliko su zadovoljni činjenicom da su domaće zadaće ukinute, pri čemu njih 7 % uopće nije zadovoljno, 24 % je donekle zadovoljno, a 52 % učenika je jako zadovoljno činjenicom da su domaće zadaće ukinute.

U školi je nakon trećeg nastavnog sata uvedena rekreacijska pauza u kojoj učenici 15 minuta imaju kakav vid tjelovježbe s dežurnim učiteljima, po mogućnosti na otvorenom

prostoru u školskom dvorištu ili u školskoj dvorani kada vremenski uvjeti ne dopuštaju boravak na svježem zraku. Tim novitetom iznimno je zadovoljno 65 % učenika, a prosječna ocjena rekreacijskih pauza na skali od 1 do 5 je visokih 4.25.

Što se tiče umora učenika u CDS zbog dužeg boravka u školi, rezultati su sljedeći. Njih 64 % smatra da su umorniji nego prošle školske godine, 20 % da nisu te 16 % da su jednako umorni kao prošle školske godine. Na skali od 1 do 5, prosječna ocjena umora učenika ove školske godine je 3.72, od čega njih 10 % uopće nije umorno, 10 % je umorno, a njih 30 % je dosta umorno, a 36 % izrazito umorno. Što nam daje visok postotak od 66 % umornih učenika.

Slika 7. Umor učenika nakon školskog dana

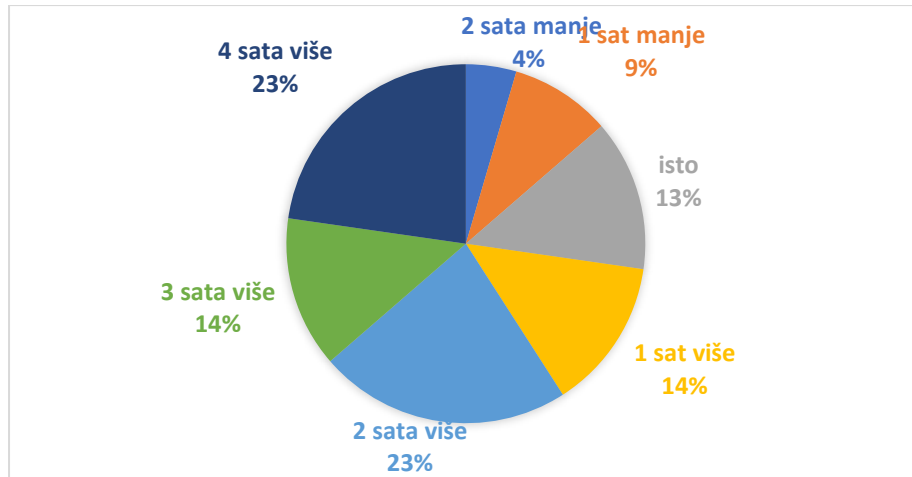
Na posljednje pitanje otvorenoga tipa učenici su trebali napisati što im se najviše sviđa u provedbi programom CDS i na to pitanje je odgovorilo 96 % učenika. Većina njih kao prednost ističe one novitete koje su u prijašnjim pitanjima već pozitivno ocijenili, tj. najviše im se sviđaju rekreacijske pauze i B1 izvannastavne aktivnosti, od kojih izdvajaju one koje provodi vjeroučiteljica, a osim toga zadovoljni su i ručkom. No, 11 % učenika navodi da im se ne sviđa ništa, a dvoje od njih dodatno pojašnjavaju odgovor s komentatorom „bilo je bolje prijašnjih godina“ i „samo da što prije dođem kući“.

Analiza anketnih upitnika – učitelji i stručni suradnici

Istraživanju je pristupilo 25 učitelja i stručna suradnika, od čega je 26 % učitelja razredne nastave, 8 % stručni suradnici knjižničari, a ostatak učitelja su predmetni učitelji. Što se tiče održavanja nastavnih sati, njih 80 % odrađuje više nastavnih sati nego prijašnjih godina, 12 % isto, a 8 % manje. Prema anketi sat više redovne nastave ima 15 % učitelja, 2 sata više 30 %, 3 sata više 25 %, 4 sata više 25 %, a više od 4 sata redovne nastave tjedno ima 5 % učitelja.

Slični su rezultati usporedbe zaduženja učitelja u školskoj godini 2023./2024. naspram 2022./2023. školske godine. Što se tiče učitelja kojima se nije promijenio ugovor o radu naspram prošle školske godine, zbog provedbe eksperimentalnog programa cjelokupni broj sati (redovna nastava + A2 program + B1 program + razredništvo) koje izvode tjedno se promijenio

na sljedeći način: 4 % učitelja izvodi 2 sata manje tjedno (vjeronauk), 9 % učitelja izvodi 1 sat manje tjedno (razredna nastava i njemački jezik), 13 % učitelja izvodi isti broj sati kao prošle školske godine, 14 % učitelja izvodi 1 sat više, 23 % 2 sata više, 14 % 3 sata više, 23 % 4 sata više. Naglasiti treba da se izvođenje A2 i B1 aktivnosti te vođenje razreda dodatno plaća te su učitelji bili motiviraniji te sate i zadužiti na početku školske godine.

Slika 8. Zaduženja učitelja naspram prošle ŠKG

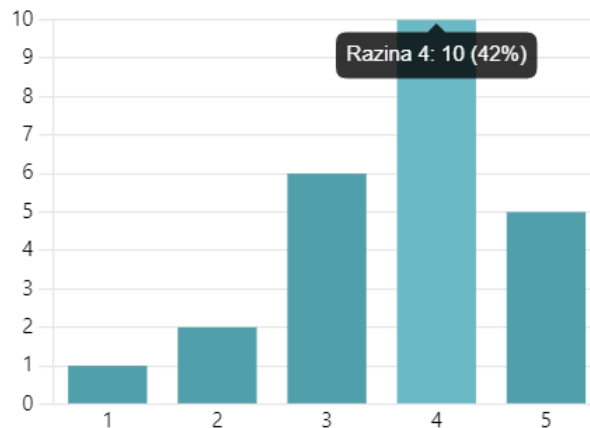
Čak 80 % učitelja smatra da je vrijeme predviđeno za pripremu nastave koje je predviđeno dovoljno i u eksperimentalnom programu, a njih 20 % da nije. Što se tiče uspjeha učenika, 61 % učitelja smatra da učenici u njihovom predmetu imaju isti uspjeh kao prijašnjih godina, 22 % smatra da je bolji, a njih 17 % smatra da je uspjeh učenika lošiji nego prijašnjih godina.

Čak 88 % učitelja održava A2 program potpore, potpomognutog i obogaćenog učenja. Najviše je onih koji održavaju 3 sata tjedno A2 programa (41 %), zatim 2 sata tjedno (32 %), 4 sata tjedno (18 %) i 1 sat tjedno (9 %). Zanimljivo je da iako 60 % učenika smatra da im pohađanje te nastave ne smanjuje potrebno vrijeme za učenje tog predmeta kod kuće, da čak 45 % učitelja smatra da učenici iz tog predmeta imaju bolji uspjeh nego prijašnjih godina, da imaju isti uspjeh smatra 32 % učitelja, a da je on lošiji smatra 23 % učitelja.

B1 program izvannastavnih aktivnosti provodi 64 % ispitanih učitelja. Od toga jednu aktivnosti provodi 44 % učitelja, a najviše dvije aktivnosti tjedno provodi 56 % učitelja. Od toga je 94 % učitelja zadovoljno njihovom provedbom.

Što se tiče umora učitelja u izvedbi eksperimentalnog CDŠ programa, na skali od 1 (uopće nisam) i 5 (jako sam umoran) prosječna ocjena umora tijekom radnog tjedna je 3,67. Od toga uopće nije umorno 4 % učitelja, srednje je umorno 25 %, umorno je 42 %, a jako je umorno

21 % učitelja. 58 % njih smatra da ih obveze u provedbi eksperimentalnog programa dodatno umaraju, 17 % da ih ne umaraju, a 25 % ih se osjeća kao prošle školske godine.

Slika 9. Skala umora učitelja tijekom radnog tjedna

Sljedeća tri pitanja bila su otvorenog tipa i tražila su učitelje da se izjasne o manama i prednostima u eksperimentalnog programa, te savjetima kako poboljšati izvedbu tog programa u Osnovnoj školi Popovac. Najvećim manama CDŠ učitelji smatraju što su ukinute domaće zadaće jer one su bile najefektniji čimbenik koji je učenike obvezao ponoviti obrađeno gradivo kod kuće. Naglašeno je i da dobru provedbu CDŠ programa priječi neopremljenost škola, da je trebalo prvo opremiti škole za cjelodnevni boravak učenika te da treba osigurati dodatne materijalne resurse koji bi dodatno pružili podršku učenicima u nastavnom procesu. Naglašava se problem premalo materijala prilagođenih novom programu. Naglašava se predug boravak učenika u školi koja potom nemaju volje kod kuće učiti, a količina sadržaja poučavanja i ishodi se nisu mijenjali. Naglašava se potreba izmjene kurikuluma koje treba prilagoditi novim radnim uvjetima, tj. ne može se očekivati od učenika da daju iste rezultate uz manje vremena za samostalno učenje. Prevelik broj izvannastavnih aktivnosti po učeniku te da bi učenicima trebalo odrediti maksimalan broj tih aktivnosti jer se upisuju na previše njih te dolaze kući preumorni i nemaju volje učiti što se odražava i na njihov uspjeh. Naglašava se i da bi bilo dobro smanjiti B1 aktivnosti, a uključiti B2 aktivnosti koje bi izvodili stručnjaci iz kakvog područja te bi se poboljšale aktivnosti za učenike, a rasteretili učitelji koji bi bili manje umorni. Pojedini predmetni učitelji (Engleski jezik) naglašavaju potrebu da se uvede obvezna A2 nastava za taj predmet.

Kao prednost učitelji uglavnom naglašavaju uvođenje A2 program potpore, potpomognutog i obogaćenog učenja koji po njihovom mišljenju učenicima olakšava usvajanje nastavnih sadržaja, naglašava se i raznolikost B1 izvannastavnih aktivnosti u kojima se može pronaći svaki učenik. Iako se učitelji žale na umor, smatraju da je povećanje satnice Matematike

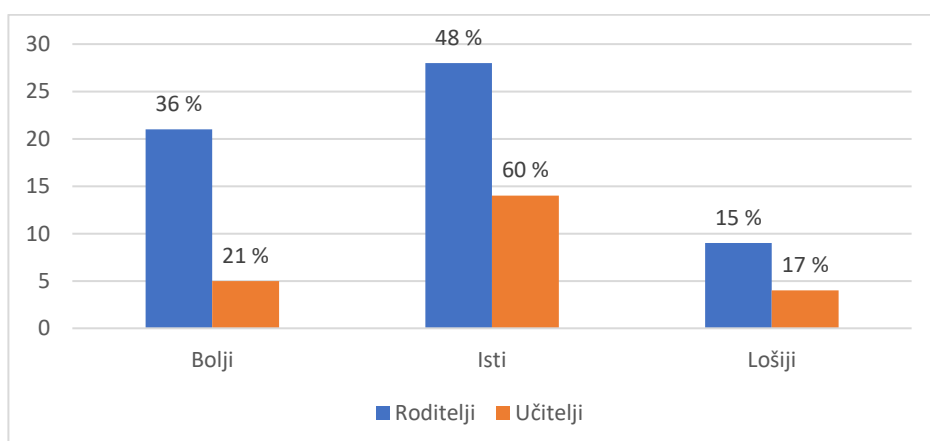

i Hrvatskoga jezika prednost jer učenici imaju više vremena za usvojiti neke teže sadržaje. Kao prednost naglašava se i uvođenje rekreacijskih pauza kojima je osim tjelovježbe, povećana prisnost među učenicima i olakšan proces socijalizacije. Učenicima je omogućen kuhani obrok, dodatna pomoć pri učenju, nauče neke nove aktivnosti i rekreiraju se. Postižu bolje rezultate, zadovoljniji su i oni i učitelji.

I na koncu što se tiče prijedloga kako poboljšati provedbu eksperimentalnog programa u Osnovnoj školi Popovac, učitelji su naglasili da školu treba bolje opremiti za cjelodnevni boravak učenika, potaknuti roditelje da se više uključe u rad škole, da se učenicima ograniči broj aktivnosti na koje se mogu upisati na maksimalno tri jer su umorni.

Usporedna analiza

U završnom djelu analize usporedit će se neki rezultati ispitanika iz različitih skupina. Posebice će se usporedno analizirati uspjeh učenika, zadovoljstvo provedbom A2 i B1 programa te umor učenika i zaposlenika. Zanimljivo je usporediti podatke o uspjehu učenika u eksperimentalnom programu prema mišljenju roditelja i učitelja. U ovu usporedbu nisu uključena mišljenja stručnih suradnika jer oni do sada nisu izvodili nastavu, a u eksperimentalnom programu održavaju A2 nastavu. Iz navedenog grafa zaključuje se da su mišljenja roditelja i učitelja podjednaka. Naime, najviše je onih koji ne vide razliku u uspjehu učenika za razliku od prijašnjih godina, zatim slijede oni koji misle da se uvođenjem eksperimentalnog programa uspjeh učenika ipak poboljšao, a najmljenje ispitanika iz obje ankete smatra da je uspjeh učenika slabiji nego prijašnjih godina.

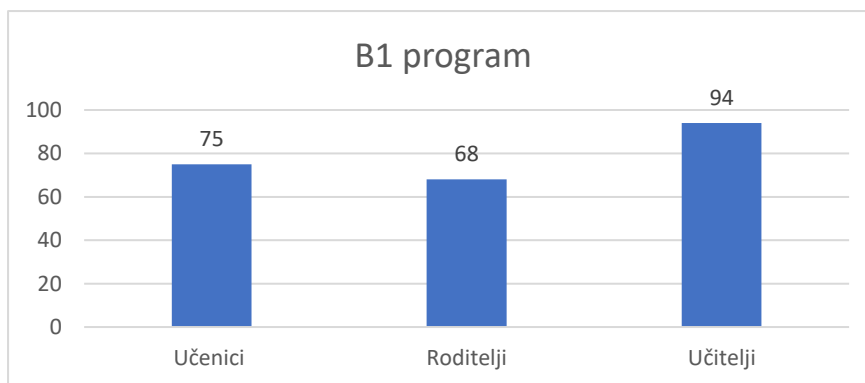

Slika 10. Usporedno mišljenje o uspjehu učenika od strane roditelja i učitelja

Što se tiče provedbe A2 programa, usporednom analizom odgovora učenika i učitelja, uočava se nesrazmjernost u odgovorima. Iako 60 % učenika smatra da im pohađanje te nastave ne

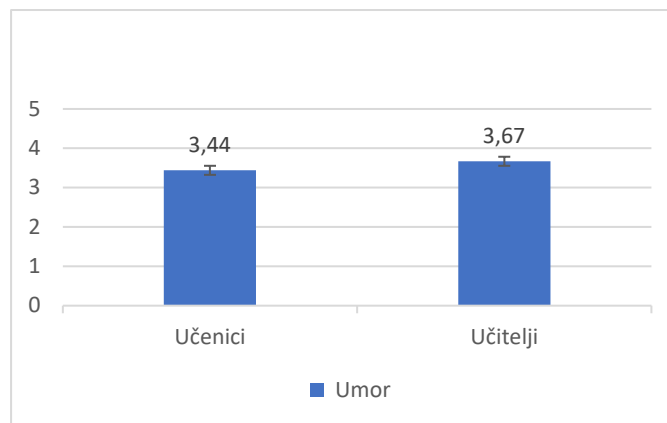
smanjuje potrebno vrijeme za učenje tog predmeta kod kuće, 45 % učitelja smatra da učenici iz tog predmeta imaju bolji uspjeh nego prijašnjih godina, da imaju isti uspjeh smatra 32 % učitelja, a da je on lošiji smatra 23 % učitelja. Ti rezultati ukazuju na to da bi učitelji trebali promijeniti pristup u provođenju A2 program, tj. programa potpore, potpomognutog i obogaćenog učenja kojem je cilj

Što se tiče provedbe B1 programa, zaključiti se može da je on najbolje ocjenjen od strane svih ispitanika. No i ovdje se uočava manji nesrazmjer u mišljenju učitelja, roditelja i učenika. Ogovori učenika i njihovih roditelja su podjednaki. Naime, prosječna ocjena zadovoljstva provedbom tih aktivnosti prema mišljenju učenika je 3.78, a prema mišljenju roditelja 3.43. Manji nesrazmjer se uočava između zadovoljstva njihovom provedbom u učenika i roditelja naspram zadovoljstva učitelja. Prosječna ocjena zadovoljstvom provedbom tih aktivnosti u roditelja i učenika zajedno je 3.60 što čini 68 %, a čak 94 % učitelja je zadovoljno svojom izvedbom. Što ukazuje na činjenicu da se trebaju uvesti neke promjene u izvedbi tih aktivnosti od strane škole, tj. učitelja koje treba uskladiti s potrebama učenika i mišljenjima roditelja.

Slika 11. Skala zadovoljstva provedbom B1 aktivnosti

I na koncu će se usporedno analizirati umor učenika i učitelja. Prosječna ocjena umora učenika prema njihovom mišljenju je 3.72, a prema mišljenju njihovih roditelja je 3.17, što čini prosječnu ocjenu od 3.44 umora učenika, dok je prosječna ocjena umora učitelja 3.67. S obzirom na to da je najviša ocjena 5, može se zaključiti da su učenici i učitelji u Osnovnoj školi Popovac dosta umorni, s nešto malo većim umorom učitelja.

Slika 12. Umor učenika i učitelja

Zaključno

Istraživanjem provedenim u Osnovnoj školi Popovac analiziralo se zadovoljstvo roditelja, učenika, učitelja i stručnih suradnika eksperimentalnim programom "Osnovna škola kao cjelodnevna škola - Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja" (CDŠ). Rezultati istraživanja pružaju uvid u funkcioniranje programa i njegov utjecaj na različite dionike obrazovnog procesa. Roditelji su u velikoj mjeri podržali eksperimentalni program, naglašavajući kao glavnu prednost ukidanje domaćih zadaća te pozitivne promjene u organizaciji školskog dana, izvannastavnih aktivnosti i kvaliteti nastave. Međutim, istaknuli su i određene nedostatke poput umora djece te nedostatka vremena za dodatno učenje za ispite u školi. Učenici su uglavnom pozitivno ocijenili nove elemente programa, posebno rekreacijske pauze i izvannastavne aktivnosti, istaknuvši ih kao najzabavnije i najkorisnije aspekte. Ipak, primijećen je i umor među učenicima, što ukazuje na potrebu za daljnjim prilagodbama kako bi se osigurala ravnoteža između obrazovnih zahtjeva i dobrobiti učenika. Učitelji i stručni suradnici istaknuli su pozitivan utjecaj programa na učenički napredak i angažman, ali su istovremeno iznijeli i niz prijedloga za poboljšanje, kao što su bolja opremljenost škole, prilagođavanje kurikuluma i smanjenje opterećenja učenika. Ukupno gledano, rezultati istraživanja pružaju korisne smjernice za daljnje unaprjeđenje eksperimentalnog programa "Osnovna škola kao cjelodnevna škola", ističući važnost kontinuiranog dijaloga i prilagodbe kako bi se osigurala kvalitetna i podržavajuća obrazovna sredina za sve dionike školske zajednice.

